

Norges geologiske undersøkelse

Leiv Eirikssons vei 39, Postboks 3006, 7001 Trondheim - Tlf. (07) 92 16 11
Oslokontor, Drammensveien 230, Oslo 2 - Tlf. (02) 50 25 00

Rapport nr. 86.075	ISSN 0800-3416	Åpen/Permitting	
Tittel: Forurensning i borebrønn, Vettås på Radøy			
Forfatter: Amund Gaut		Oppdragsgiver: Vestnorsk Brunnboring A/S	
Fylke: Hordaland		Kommune: Radøy	
Kartbladnavn (M. 1:250 000) Bergen		Kartbladnr. og -navn (M. 1:50 000) 1116 II Sæbø	
Forekomstens navn og koordinater: Vettås 29070 67236		Sidetall: 3	Pris:
Feltarbeid utført: 11.04.86		Rapportdato: 23.04.86	Kartbilag:
		Prosjektnr.:	Prosjektleder: A. Gaut
Sammendrag: Forurensning av brunt, vondt vann, med innhold av fosfat og bakterier antas å skyldes tilsig av overvann langs foringsrøret. En liten myr, en spredegrøft for gråvann og en komposthaug nær brønnen er mulige forurensningskilder. Rensing av brønnåpningen og eventuell omlegging av gråvannsavløpet er foreslått.			
Emneord	Brønnskade		
Hydrogeologi	Forurensning		
Borebrønn	Berggrunn	Fagrapport	

FORURENSNING I BOREBRØNN, VETTÅS PÅ RADØY

Det ble her boret brønn for en hytte nær sjøen i februar 1984. Boringen er 61 m dyp med kapasitet ca. 2000 l/t. Vanninnslaget var på ca. 55 m.

Høsten 1985 ble vannkvaliteten plutselig svært dårlig. Vannet ble brunt med vond lukt og smak, og analyse viste et uakseptabelt høyt bakterieinnhold. Det var også unormalt høyt fosfatinnhold i vannet. Fr. Iversen var redd for at dette kunne ha sammenheng med at naboen hadde boret en brønn bare ca. 70 m borte.

Det er imidlertid lite som tyder på at den nye brønnen skulle ha forårsaket problemene. I så fall skulle en ha ventet seg grått vann, og det er ingen grunn til at det skulle inneholde humus, fosfat eller bakterier.

Forholdene rundt Fr. Iversens borebrønn er en mer sannsynlig årsak til problemene. Brønnen ligger i en liten jordbakke under en fjellknaus med myr på oversiden. Rundt foringsrøret er det en blanding av stein og jord, og selv om drenering er forsøkt, kan det godt hende at sigevann trenger ned i brønnen. Brunt, vondt vann vil være et naturlig resultat.

Mellom brønnen og huset har naboen gravd ned ledning for sitt gråvannsutløp. Det er her benyttet perforert plastslange til en kum noen få meter fra brønnen, og derfra ny slange til sjøen. Kummen var ikke tett i bunnen. Et slikt arrangement er meget uheldig så nær en vannkilde, og en typisk årsak til fosfatforurensning.

Det er også laget plass for kompostering av hageavfall nær brønnen.

NGU vil foreslå at man først graver ned til fjell rundt brønnåpningen og setter ned en sement- eller glassfiberkum som hindrer innrasning av jord. Åpningen mellom fjell og foringsrør tettes deretter på beste måte, f.eks. med elastisk fugemasse, og det støpes en liten kjegle rundt foringsrøret for å holde ev. sigevann borte. En må i tillegg sørge for skikkelig drenering av gropen rundt foringsrøret.

Hvis disse tiltakene ikke er tilstrekkelige, bør komposthaugen nær brønnen fjernes og spredningen av naboens gråvannsavløp stanses. Det siste gjøres ved å legge tett avløpsledning til sjøen. Den må også være tett gjennom inspeksjonskummen. En bør i det minste forsøke å trekke en ny ledning gjennom den gamle for å unngå full oppgraving av ledningstraseen. Vi tar imidlertid forbehold om at det kreves noen form for kommunal godkjenning for å foreta en slik endring av avløpet.

Ved befaringen la en annen nabo ned avløpsledninger i myra ovenfor huset. Det ville være en fordel om man i denne forbindelsen drenerte myra, f.eks. ved å legge ned perforerte rør ved siden av avløpsledningen. Dette ville minske faren for fremtidig tilsig fra myra, og kan kanskje føre til en generell forbedring av grunnvannskvaliteten i området.

Oslo, 23. april 1986

Amund Gaut